

Krødsherad kommune
3536 Noresund

Rapport etter forurensningstilsyn ved Noresund avløpsanlegg - 2016.014.I.FMBU - 0622 Krødsherad

Sammendrag

Fylkesmannen gjennomførte 10. februar 2016 forurensningstilsyn ved Noresund Avløpsanlegg. Tilsynet ble gjennomført som en inspeksjon. Denne rapporten omhandler avvik, anmerkninger og andre forhold som ble avdekket under inspeksjonen. Rapporten omhandler også oppfølging etter inspeksjonen. Den er å anse som endelig hvis vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen 29. mars 2016.

Fylkesmannen avdekket fire avvik og en anmerkning under inspeksjonen.

Avvikene gjaldt:

- Krødsherad kommune overholder ikke sekundærrensekravet for 2015 og manglet kompetanse om regelverket.
- Noresund avløpsanlegg er ikke fullt ut godkjent for akkreditert prøvetaking.
- Virksomheten hadde ikke en dokumentert risikovurdering for det ytre miljøet.
- Noresund rensanlegg er ikke dimensjonert for, har ikke tilstrekkelig yteevne i perioder med høy belastning, og blir regelmessig overbelastet av tilført avløpsvann.

Fylkesmannen ser alvorlig på avvik om at virksomheten ikke hadde en dokumentert risikovurdering for det ytre miljøet.

Anmerkningene gjaldt:

- Ristgods fra Noresund rensanlegg blir blandet sammen med slammet før utkjøring.

Avvikene og anmerkningene er nærmere beskrevet under eget punkt.

Vi ber om at virksomheten innen 1. juni 2016 sender Fylkesmannen en skriftlig bekreftelse på at avvikene er rettet. Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet under eget punkt.

Virksomheten skal betale 12 500 kr i gebyr for inspeksjonen.

Hilde Skålevåg Sundt
Fagsjef

Gro Angeltveit
kontrollør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift

Diverse informasjon

Dato for inspeksjonen: 10. februar 2016	Rapportnummer: 2016.014.I.FMBU
Forrige inspeksjon: 6. september 2011	
Kontaktperson for virksomheten: Erik Nøkleby	Tilstede fra Fylkesmannen: Håkon Dalen Gro Angeltveit

Kontrollert virksomhet

Navn: Noresund avløpsanlegg	E-post: krodsherad.kommune@krodsherad.kommune.no
Besøksadresse: Noresund, Krødsherad	Telefon: 32 15 00 00
Organisasjonsnr. (underenhet): 964 962 855	Kommune: 0622 Krødsherad
Anleggsaktivitet: Avløpsnett og - rensing	Anleggsnr.: 0622.0009.01
Risikoklasse: 3	Tillatelse gitt: 22. september 2008

Bakgrunn for inspeksjonen

Fylkesmannen gjennomførte inspeksjonen for å kontrollere om Noresund avløpsanlegg overholder gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven. Inspeksjonen er en del av Fylkesmannens risikobaserte tilsyn.

Tema for inspeksjonen var som følger:

- internkontroll
- risikovurdering
- utslippskontroll
- tillatelse
- overordnede planer
- løpende drift

Rapporten beskriver avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen, innen områder der Fylkesmannen er forurensningsmyndighet. Rapporten gir altså ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: et forhold som Fylkesmannen mener er nødvendig å påpeke for å ivareta det ytre miljøet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Resultater fra inspeksjonen

Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Krødsherad kommune overholder ikke sekundærrensekravet for 2015 og manglet kompetanse om regelverket.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-6 2. ledd, jamfør § 14-2 b) og internkontrollforskriften § 5, andre ledd punkt 1 og punkt 7.

Kommentarer:

Ifølge forurensningsforskriften § 14-6 skal eksisterende renseanlegg som endres vesentlig gjennomgå sekundærrensing. Med vesentlig endring menes for eksempel 25 % økning i tilførsel av avløpsvann, ut fra situasjonen slik den var 1. januar 2007, jamfør Miljødirektoratets kommentarer til forurensningsforskriften (www.miljodirektoratet.no – Regelverk). Ettersendt dokumentasjon viste at tilførselen av avløpsvann til Noresund avløpsanlegg økt med mer enn 25 % (målt av gjennomsnittstallene for perioden 2007-2015) siden 2007. Årsaken til det er blant annet etablering av et hotell på Norefjell etter 2007, som alene bidrar med ca. 2 000 pe på maks belastning. Dette betyr at sekundærrensekravet er gjeldende for Noresund avløpsanlegg.

Noresund avløpsanlegg overholdt sekundærrensekravet i 2014, men ikke i 2015, ifølge foreløpig årsrapport for anlegget for 2015. Krødsherad kommune må sørge for at Noresund renseanlegg er utstyrt og blir driftet slik at sekundærrensekravet blir overholdt fremover.

Virksomhetens representanter ved tilsynet var ikke kjent med sekundærrensekravet. Ifølge internkontrollforskriften § 5, andre ledd punkt 1 skal virksomheten sørge for at de lover og forskrifter i helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten. I tillegg skal Krødsherad kommune, jamfør punkt 7, ha skriftlige rutiner som sikrer at kommunen for Noresund avløpsanlegg følger forurensningsregelverket

Avvik 2

Noresund avløpsanlegg er ikke fullt ut godkjent for akkreditert prøvetaking.

Avvik fra:

Forurensningsforskriften § 14-11, og Tillatelse til utslipp av avløpsvann inkludert overvann fra Noresund avløpsanlegg i Krødsherad kommune datert 22. september 2008 (tillatelsen) punkt 11.

Kommentarer:

Prøvetaking av inn- og utløpsvann fra Noresund renseanlegg ble ifølge virksomhetens representant ved tilsynet utført etter driftsassistansens instruksjoner. Denne driftsassistansen er godkjent for akkreditert prøvetaking. Noresund avløpsanlegg var likevel ikke fullt ut godkjent for akkreditert prøvetaking. Det ble under tilsynet opplyst at dette skyldes behov for enkelte fysiske endringer av anlegget.

Avvik 3

Virksomheten hadde ikke en dokumentert risikovurdering for det ytre miljøet.

Avvik fra:

Internkontrollforskriften § 5, andre ledd punkt 6, og tillatelsen punkt 16.2.

Kommentarer:

I følge internkontrollforskriften § 5, andre ledd punkt 6, og tillatelsen punkt 16.2 skal virksomheten kartlegge farer og problemer og på bakgrunn av dette vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdet.

Virksomhetens representant fortalte ved tilsynet om hva som kan skje ved Noresund avløpsanlegg og som kan føre til brudd på forurensningsregelverket og uakseptabel forurensning. Videre viste representantene frem, og dokumenterte, installasjoner og rutiner virksomheten har for å hindre forurensende utslipp, men risikoanalyse for det ytre miljøet var ikke dokumentert skriftlig. Fylkesmannen ser alvorlig på dette da dette er et gjentakende avvik.

Vi minner her om Norsk Vanns rapport 197/2013, om risikovurdering ved avløpsanlegg (www.norskvann.no).

Avvik 4

Noresund renseanlegg er ikke dimensjonert for, har ikke tilstrekkelig yteevne i perioder med høy belastning, og blir regelmessig overbelastet av tilført avløpsvann.

Avvik fra: Forurensningsforskriften § 14-10

Kommentarer:

Forskriften krever at renseanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes av fagkyndige slik at det har tilstrekkelig yteevne under alle klimatiske forhold som er normale for stedet der de ligger. Ved utformingen av anlegget skal det tas hensyn til variasjoner i mengde avløpsvann i løpet av året.

En stor andel av avløpsvannet som ledes til Noresund avløpsanlegg kommer fra fritidsbebyggelse. Det bidrar til at tilførselen av avløpsvann til anlegget varierer mye over året, og at påskeuka er den perioden hvor avløpsanlegget blir tilført mest avløpsvann. Anlegget har gjentatte ganger blitt overbelastet i påsken. Det vil si at renseanlegget har blitt tilført mer avløpsvann enn det som kan ledes gjennom og behandles i anlegget. Dette har resultert i at urensset avløpsvann har gått i overløp ved renseanlegget. Det var for eksempel tilfelle påsken 2015, ifølge foreløpig årsrapport for Noresund avløpsanlegg.

Det at Noresund renseanlegg systematisk og gjentakende i faste perioder blir overbelastet, er ikke i samsvar med bestemmelsen i forurensningsforskriften § 14-10, selv om anlegget for øvrig overholder rensekrevet for fosfor, og kravet til tap fra avløpsnett i tillatelsen. Krødsherad kommune må sørge for at anlegget til enhver tid har tilstrekkelig kapasitet til å ta imot avløpsvannet som ledes til anlegget.

For øvrig oppgir foreløpig årsrapport for Noresund avløpsanlegg for 2015 at dimensjonerende kapasitet for renseanlegget er 16 m³/t (Q_{dim}) og 20 m³/t (Q_{maksdim}). Gjennomsnittlig

tilførsel av avløpsvann i påsken 2014 (15. til 22. april) var 25,6 m³/t, ifølge bakgrunnstall fra anleggets årsrapport for 2014.

Anmerkninger

Vi anmerket følgende forhold under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Ristgods fra Noresund renseanlegg blir blandet sammen med slammet før utkjøring.

Kommentarer:

Innløpsvannet til Noresund avløpsanlegg ble ved tilsynet ført over rist, før videre behandling. Ristgodset ble ledet ned i en felles lagringskum for ristgods og slam. Derfra ble slammet transportert til Slettemoen laguneanlegg, for avvanning og langtidslagring. Etter langtidslagringen ble slammet brukt som masse for overdekking på et nedlagt deponi (Enger avfallsdeponi).

Stabilisert og hygienisert avløpsslam blir ofte brukt som jordforbedringsmiddel i landbruksproduksjon. Ved slik bruk vil innblandet ristgods (avløpssjøppel) kunne forringe bruksegenskapene til slammet.

En vanlig praksis er at ristgods blir lagt på avfallsdeponi.

Andre forhold

Beskrivelse av avløpsnett

Ved Noresund avløpsanlegg var det per februar 2016 10 pumpestasjoner, alle med overløp. Videre var det ett overløp for urensset avløpsvann i innløpskummen ved Noresund renseanlegg. Ut over disse 11 overløpene var det ikke overløp på avløpsnett til Noresund avløpsanlegg. Videre kjente ikke virksomhetens representanter til større lekkasjer på avløpsnett. Alle overløpene var utstyrt med automatisk tidsregistrering av overløpsvann.

Krødsherad kommune har krav til at tap av sanitært og industrielt avløpsvann fra avløpsnett til Noresund avløpsanlegg skal være maks 5 % per år (avsnitt 2.2 i kommunens utslippstillatelse). Kommunen kunne ved tilsynet dokumentere at dette tapet i 2015 var ca. 0,3 %, og utslippstillatelsens krav var derved overholdt dette året, med god margin.

Avløpsnett ved Noresund avløpsanlegg var ved tilsynet å betegne som et separatsystem. Ut fra det dokumenterte tapet av avløpsvann fra nettet, ser det videre ut til at dette er å betegne som et velfungerende avløpsnett. For slike avløpsnett mener forurensningsmyndigheten det er grunnlag for å sette kravet til tap fra avløpsnett til 1 %. Ved en revisjon av tillatelsen til Noresund avløpsanlegg vil det derfor være aktuelt å sette et slikt krav.

Oppfølging etter inspeksjonen

Krødsherad kommune plikter snarest å få rettet avvikene som er beskrevet i denne rapporten. For at Fylkesmannen skal kunne avslutte saken, må virksomheten innen 1. juni 2016 sende oss en skriftlig bekreftelse med dokumentasjon som viser at avvikene er rettet.

Vi ber om at dere sender tilbakemeldinger per e-post til postmottak@fmbu.no, eller per e-post til kontrolløren (fmbugan@fmbu.no). Eventuelt kan dere sende tilbakemeldinger per post til Fylkesmannen i Buskerud, postboks 1604, 3007 Drammen.

Varsel om tvangsmulkt

Virksomheten kunne ikke legge frem dokumentert risikovurdering for det ytre miljøet. Dette er et avvik som også ble avdekket under inspeksjonen i 2011. Fylkesmannen ser alvorlig på gjentagende avvik og varsler at de vil vedta tvangsmulkt dersom virksomheten ikke oversender en dokumentert risikovurdering for det ytre miljøet innen **1. juni 2016**.

Vedtaket vil innebære at virksomheten må betale kr. 40 000 som et engangsbeløp. Hjemmel for det varslede vedtaket er forurensningsloven § 73.

Pålegg om tvangsmulkt er tvangsgrunnlag for utlegg, jmfør tvangsfullbyrdelsesloven § 7-2, og tvangsmulkten kan inndrives umiddelbart.

Gebyr for inspeksjonen

Fylkesmannen er pålagt å kreve gebyr for gjennomførte inspeksjoner i virksomheter med tillatelse etter forurensningsloven. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonene. Noresund avløpsanlegg er plassert i risikoklasse 3. Dette innebærer at virksomheten skal betale 12 500 kr i gebyr for inspeksjonen, jmfør forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett ettersendes.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Klima- og forurensningsdirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen sendes til Fylkesmannen. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Informasjonsark om klage på forvaltningsvedtak kan lastes ned fra www.fmbu.no – Skjema.

Offentlighet i forvaltningen

Den endelige inspeksjonsrapporten vil være tilgjengelig for offentligheten på www.fmbu.no, jmfør offentleglova og på www.norskeutslipp.no.

Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid virksomheter (internkontrollforskriften)
- korrespondanse mellom virksomheten og Fylkesmannen
- virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til den daglige driften og til forhold av betydning for helse, miljø og sikkerhet
- Tillatelse til utslipp av avløpsvann inkludert overvann fra Noresund avløpsanlegg i Krødsherad kommune, av 22. september 2008 (virksomhetens utslippstillatelse)